

ÎNCHEIERE

13 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

Lilia Roic-Botezatu

examinând cererea cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi depusă de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentată de avocatul Sorin Corceac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir împotriva lui Moraru Victor, Stîrcu Andrei, Cepraga Viorel, Cepraga Elena, Întreprinderea Individuală „Cepraga Viorel”, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu OCN „Realty Capital” Societate cu Răspundere Limitată și notarul Moraru Mihaela cu privire la declararea nulității actelor și repunerea părților în poziția inițială,

constată:

La 14 aprilie 2021, Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Moraru Victor, Stîrcu Andrei, Cepraga Viorel, Cepraga Elena, ÎI „Cepraga Viorel” și BC „Moldindconbank” SA, intervenienți accesorii OCN „Realty Capital” SRL și notarul Moraru Mihaela privind declararea nulității actelor și repunerea părților în poziția inițială.

Prin hotărârea judecătoreiei Soroca, sediul Central din 05 august 2022, acțiunea înaintată de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir a fost admisă integral.

S-a declarat nul, cu efect retroactiv, contractul de cesiune a creanței garantate f/nr. din 08 octombrie 2018, încheiat între BC „Moldindconbank” SA și Moraru Victor, privind cesiunea creanței față de OCN „Realty Capital” în sumă de 636571,10 lei și a garanțiilor aferente.

S-a declarat nul, cu efect retroactiv, acordul privind transmiterea benevolă a dreptului de ipotecă nr. 6164 din 29 decembrie 2018, încheiat între Moraru Victor, ÎI „Cepraga Viorel” și Cepraga Viorel privind transmiterea bunurilor cu numerele cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxx, xxxx și a acordului privind transmiterea benevolă a bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx.

S-a declarat nul, cu efect retroactiv, contractul de vânzare-cumpărare nr. 204 din 01 februarie 2019, încheiat între Moraru Victor în numele ÎI „Cepraga Viorel”,

în calitate de vânzător, și Stîrcu Andrei, în calitate de cumpărător, prin care au fost vândute următoarele bunuri imobile: teren pentru construcții cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,0695 ha, construcția comercială, prestarea serviciilor (magazin) cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 376,60 m.p., construcția comercială, prestarea serviciilor (auxiliare) cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 43,70 m.p., construcția comercială, prestarea serviciilor (auxiliare) cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 182,80 m.p., situate în Republica Moldova, raionul Florești, orașul Florești, str. 31 august 1989, nr. 57.

S-a declarat nul, cu efect retroactiv, contractul de vânzare-cumpărare nr. 206 din 01 februarie 2019, încheiat între Moraru Victor în numele lui Cepraga Viorel, în calitate de vânzător, și Stîrcu Andrei, în calitate de cumpărător, prin care au fost vândute următoarele bunuri imobile: teren pentru construcții cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,0117 ha, și construcția comercială, prestarea serviciilor (magazin) cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 116,90 m.p., amplasate în Republica Moldova, raionul Florești, orașul Florești, str. Independenței nr. 1a.

S-au repus părțile în poziție inițială prin restabilirea dreptului de proprietate al proprietarilor până la încheierea contractelor de vânzare-cumpărare nr. 204 din 01 februarie 2019 asupra bunurilor imobile teren pentru construcții cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,0695 ha, construcția comercială, prestarea serviciilor (magazin) cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 376,60 m.p., construcția comercială, prestarea serviciilor (auxiliare) cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 43,70 m.p., construcția comercială, prestarea serviciilor (auxiliare) cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 182,80 m.p., situate în Republica Moldova, raionul Florești, orașul Florești, str. 31 august 1989, nr. 57, și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 206 din 01 februarie 2019 asupra bunurilor imobile teren pentru construcții cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,0117 5 ha, și construcția comercială, prestarea serviciilor (magazin) cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 116,90 m.p., amplasate în Republica Moldova, raionul Florești, orașul Florești, str. Independenței nr. 1a.

S-a încasat, în mod solidar, de la Stîrcu Andrei, Cepraga Viorel, Cepraga Elena, ÎI „Cepraga Viorel”, BC „Moldindconbank” SA în beneficiul lui Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir suma de 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, la achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii.

S-a menționat că, prezenta hotărâre judecătorească constituie temei pentru rectificarea corespunzătoare a înscrierilor din Registrul bunurilor imobile de către Agenția Servicii Publice, precum și ca efect al declarării nulității contractului de cesiune a creanței garantate din 08 octombrie 2018 și a acordurilor de transmitere benevolă a dreptului de ipotecă.

Nefiind de acord cu hotărârea judecătoreiei Soroca, sediul Central din 05 august 2022, Stîrcu Andrei la data de 24 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, a contestat hotărârea cu apel.

Prin decizia din 07 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți au fost admise apelurile declarate de Moraru Victor, Stîrcu Andrei și BC „Moldindconbank” SA.

S-a casat integral hotărârea Judecătoreiei Soroca, sediul central din 05 august 2022, cu emiterea unei noi hotărâri conform căreia s-a respins ca fiind neîntemeiată

cererea de chemare în judecată depusă de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir către Moraru Victor, Stîrcu Andrei, Cepraga Viorel, Cepraga Elena, ÎI „Cepraga Viorel”, BC „Moldindconbank” SA, intervenienți accesorii OCN „Realty Capital” SRL și notarul Moraru Mihaela privind declararea nulității actelor și repunerea părților în poziția inițială. S-a încasat de la Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir în contul restituirii cheltuielilor de judecată în beneficiul BC „Moldindconbank” SA suma de 14 322,84 lei, în beneficiul lui Moraru Victor 36 247,87 lei și a lui Stîrcu Andrei 375 lei.

La 12 decembrie 2023, Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, au declarat recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Ca rezultat al repartizării aleatorii a dosarelor, cauza civilă, nr. 2ra-1697/23, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir împotriva lui Moraru Victor, Stîrcu Andrei, Cepraga Viorel, Cepraga Elena, Întreprinderea Individuală „Cepraga Viorel”, BC „Moldindconbank” SA, intervenient accesoriu OCN „Realty Capital” SRL și notarul Moraru Mihaela cu privire la declararea nulității actelor și repunerea părților în poziția inițială, a fost repartizată judecătorului raportor Mariana Ursachi.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, modificată prin dispozițiile Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 04 ianuarie 2024, nr. 19 din 16 februarie 2024, nr. 51 din 07 martie 2024 și nr. 52 din 11 martie 2024, nr. 90 din 14 mai 2024 în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată permanente pentru anul 2024.

Potrivit dispoziției nominalizate, a fost constituit completul de judecată nr. 1 pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra inadmisibilității și examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în cauzele civile și de insolvabilitate, compus din: Stela Procopciuc (președinte), Mariana Ursachi și Oxana Parfeni (judecători).

Examinarea admisibilității recursului declarat de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, a fost numită pentru data de 12 iunie 2024.

La 12 iunie 2024, Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, au depus cerere de recuzare a judecătorilor Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi, de la examinarea admisibilității recursului declarat de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, împotriva deciziei din 07 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Drept temei de recuzare au invocat prevederile art. art. 49 alin. (2) și 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, care prevăd că, judecătorul care a luat parte la judecarea cauzei în instanța de apel nu mai poate participa la judecarea ei, în prima instanță, repetat, în instanța de apel și nici în instanța de recurs, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În susținerea cererii a invocat că, judecătorul Stela Procopciuc, desemnată în calitate de președinte al Completului care urmează să examineze prezenta cauză în ordine de recurs, a participat la examinarea cauzei în ordine de apel, pronunțând decizia contestată.

Consideră necesar înaintarea prezentei cereri de recuzare pentru înlăturarea oricăror dubii reale asupra imparțialității judecătorilor vizați, soluție generată exclusiv de necesitatea excluderii percepției denaturate a justițiabilului asupra procedurii de înfăptuire a justiției.

Examinînd cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță

Reieșind din prevederile alin. (5) al aceluiași articol, în proces nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 din Codul de procedură civilă) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art. 53 din Codul de procedură civilă), precum și limitele impuse de lege (art. 52 din Codul de procedură civilă) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

La caz, Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, au înaintat recuzare judecătorilor Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și

Mariana Ursachi, în temeiul art.49 alin. (2) și art. 50 alin.(1), lit. e) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la motivele de recuzare invocate judecătorilor Oxana Parfeni și Mariana Ursachi, Completul de judecată reiterează că, Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, nu au prezentat argumente și probe în susținerea temeiurilor ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați, cererea de recuzare fiind una declarativă, nemotivată și abuzivă.

Temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, or, limitele impuse de lege au drept scop contracararea abuzurilor justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, argumentele invocate de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, în susținerea cererii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepuate a magistraților recuzați, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă a acestora, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (cauza Wettstein c. Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestanța postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 parag.1, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În recomandarea privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității obiective a judecătorilor recuzați, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acestea nu indică la existența unor împrejurări care pot pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi la examinarea admisibilității

recursului declarat de Veaceslav Moscovici, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Or, conform art. 1 alin. (3) și (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Cât privește judecătorul Stela Procopciuc, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD) judecătorul Stela Procopciuc a fost selectată incompatibilă pentru a participa la examinarea prezentei cauze, din motivul participării la examinarea cauzei în ordine de apel, pronunțând decizia din 07 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți. Respectiv, judecătorul Stela Procopciuc nu face parte din complet.

Totodată, reieșind din faptul că judecătorul raportor se află în concediul de odihnă anual, informația plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, cu privire la completul de judecată care urma să examineze admisibilitatea recursului declarat de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, împotriva deciziei din 07 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, stabilită pentru data de 12 iunie 2024, nu a fost actualizată.

În baza prevederilor art.52 alin.(5) din Codul de procedură civilă, în proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiși judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea cauzei.

Din considerentele menționate, și avînd în vedere că la caz nu sunt prezente temeiurile prevăzute în art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și Mariana Ursachi.

În conformitate cu prevederile art. 50-53, art.269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea de recuzare înaintate de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir, reprezentați de avocatul Sorin Corceac, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Stela Procopciuc, Mariana Ursachi și Oxana Parfeni, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mamaischi Elena și Mamaischi Vladimir împotriva lui Moraru Victor, Stîrcu Andrei, Cefraga Viorel, Cefraga Elena, Întreprinderea Individuală „Cefraga Viorel”, BC „Moldindconbank” SA,

intervenient accesoriu OCN „Realty Capital” SRL și notarul Moraru Mihaela cu privire la declararea nulității actelor și repunerea părților în poziția inițială.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Lilia Roic-Botezatu